

Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen. Utskottet framhåller att restriktivitet ska prägla budgetpolitiken i EU och att EU-budgeten bör reformeras och moderniseras. Utskottet tillstyrker regeringens förslag till anslag 2012 och tillstyrker att regeringen bemyndigas att ingå de ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2012.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Utgiftsområde 27: Anslag och bemyndigande för 2012	5
Särskilt yttrande	9
Anslag för 2012 under utgiftsområde 27, punkt 1 (SD)	9
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	10
Propositionen	10
<i>Bilaga 2</i>	
Utskottets anslagsförslag	11

Tabell

Tabell 1 Avgiften till EU, utgiftsutvecklingen	6
--	---

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Anslag för 2012 under utgiftsområde 27**

Riksdagen anvisar anslag för 2012 under utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen i enlighet med utskottets förslag i bilaga 2. Därmed bifaller riksdagen proposition 2011/12:1 utgiftsområde 27 punkt 2.

2. **Ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2012**

Riksdagen bemyndigar regeringen att ingå de ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2012. Därmed bifaller riksdagen proposition 2011/12:1 utgiftsområde 27 punkt 1.

Stockholm den 8 december 2011

På finansutskottets vägnar

Tommy Waidelich

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Tommy Waidelich (S), Elisabeth Svantesson (M), Pia Nilsson (S), Göran Pettersson (M), Jörgen Hellman (S), Maryam Yazdanfar (S), Carl B Hamilton (FP), Bo Bernhardsson (S), Per Åsling (C), Marie Nordén (S), Staffan Anger (M), Per Bolund (MP), Johnny Skalin (SD), Jörgen Andersson (M), Jessica Rosencrantz (M), Jacob Johnson (V) och Robert Halef (KD).

Redogörelse för ärendet

Riksdagen fastställde den 23 november 2011 ramen för utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen till 31 291 127 000 kr (bet. 2011/12:FiU1). Utgiftsområdets anslag får enligt 5 kap. 12 § riksdagsordningen inte överskrida den fastlagda ramen för utgiftsområdet.

I detta betänkande tar utskottet ställning till förslagen i budgetpropositionen om medelsfördelning 2012 och om ett bemyndigande för regeringen att ingå de ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2012 (prop. 2011/12:1 utg.omr. 27 om avgiften till Europeiska unionen). Den 21 juni 2011 hade utskottet en överläggning med statssekreterare Hans Lindblad om EU:s budget för 2012. Den 8 november 2011 informerade statssekreteraren utskottet i samma fråga.

Den 15 november 2011 presenterade ledamoten i Revisionsrätten, H G Wessberg, årsrapporten för utskottets ledamöter.

Utskottets överväganden

Utgiftsområde 27: Anslag och bemyndigande för 2012

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslag inom utgiftsområde 27 enligt regeringens förslag samt bemyndigar regeringen att ingå de ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2012.

Propositionen

Målet för den svenska budgetpolitiken i EU

Målet för den svenska budgetpolitiken i EU beslutades av riksdagen i december 1994 (prop. 1994/95:40, bet. 1994/95:FiU5, rskr. 1994/95:67). Enligt målet ska Sverige verka för en effektiv och återhållsam budgetpolitik inom EU samt för att belastningen på statens budget ska hanteras i linje med de principer för finansiering av EU-medlemskapet som riksdagen har fastslagit. Sverige ska också verka för en kostnadseffektiv användning av EU:s budgetmedel.

EU:s budget

Utgifterna på EU-budgeten delas in i betalningsbemyndiganden (betalningar) och åtagandebemyndiganden (åtaganden). Ett åtagande på EU-budgeten kan leda till betalningar såväl det aktuella budgetåret som kommande år, medan betalningarna motsvarar faktiska utgifter.

Utfallet för EU-budgeten 2010 visar att den totala nivån för användningen av medel i förhållande till budgeterade medel i stort sett är oförändrad jämfört med 2009; det rör sig om 99,7 % för åtaganden och 97,7 % för betalningar. Överskottet av betalningar, efter överföringar, från 2009 ökade något till 1,6 miljarder euro. Regeringen konstaterar att problemen med överbudgetering därmed kvarstår.

Jämfört med 2010 ökade betalningarna i EU:s årsbudget 2011 med knappt 4 miljarder euro. Ökningen var planenlig och berodde framför allt på genomförandet av de sjuåriga programmen inom sammanhållningspolitiken. Åtagandena ökade med drygt 400 miljoner euro jämfört med 2010. Med hänsyn till att Europaparlamentet eftersträvar betydligt högre åtagande- och betalningsnivåer bedömer regeringen detta som acceptabelt. Samtidigt anser regeringen att det finns skäl att fortsätta med en restriktiv linje och försöka minska överbudgeteringen.

Regeringen redogör slutligen för kommissionens förslag till EU:s budget som presenterades i juni 2011 och som innebar en ökning med nästan 4 % för åtaganden och med nästan 5 % för betalningar i förhållande till den beslutade budgeten för 2011.

Anslag 1:1 Avgiften till Europeiska unionen

Utfallet för den svenska EU-avgiften 2010 blev drygt 700 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statens budget. För att täcka underskottet på anslaget utnyttjades anslagskrediten. Anledningen till avvikelsen är framförallt den retroaktiva justering på ca 2 miljarder kronor av den BNI-baserade avgiften som gjordes i december 2010. Enligt regeringen görs sådana retroaktiva justeringar varje år utifrån den senast tillgängliga statistiken. För 2010 gjorde Statistiska centralbyrån en större revidering av BNI-statistiken.

Tabell 1 Avgiften till EU, utgiftsutvecklingen

Miljoner kronor

		Budget	Prognos	Förslag	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Utfall 2010		2011	2011	2012	2013	2014	2015
EU-avgiften	30 407	30 637	29 794	31 291	32 227	32 791	35 476

Källa: Budgetpropositionen för 2012.

För 2011 beräknas utgifterna bli ca 850 miljoner kronor lägre än vad som budgeterats (se tabell 1). Detta beror framför allt på att EU:s slutligt beslutade årsbudget 2011 blev lägre än kommissionens budgetförslag, vilket låg till grund för anslagsberäkningen 2011.

De två sista åren i den gällande budgetramen, 2012 och 2013, beräknas EU-budgetens utgifter att öka. För 2012 leder detta, enligt regeringen, till en ökning av EU-avgiften med ca 1,5 miljarder kronor jämfört med utgiftsprognosen för 2011. Värdet av Sveriges särskilda reduktioner beräknas 2012 uppgå till 5,3 miljarder kronor. Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 31 291 127 000 kr (punkt 2) för 2012 under anslag 1:1 Avgiften till Europeiska unionen.

Mot bakgrund av att nästa fleråriga budgetram ännu inte har beslutats är prognosen för 2014 och 2015 mycket osäker. Utgiftsprognosen baseras på 95 % av kommissionens föreslagna tak för betalningar, vilket är det utfall som betalningarna historiskt hamnat på. Beräkningen för 2014 och 2015 baseras också på ett oförändrat system för egna medel.

Bemyndigande om att ingå ekonomiska åtaganden

Medlemsländernas avgifter används för att finansiera EU-budgetens betalningar under innevarande år. De åtaganden som staten ingår på området avser EU-budgetens åtagandebemyndiganden för innevarande år, som kan resultera i betalningar innevarande eller kommande år.

Sammanlagt uppgick åtagandena 2010 till drygt 142 miljarder euro. Åtagandena resulterade i betalningar om knappt 62 miljarder euro under 2010, varför drygt 80 miljarder euro återstår i utestående åtaganden. Därutöver gjordes under 2010 betalningar avseende åtaganden gjorda före 2010 på sammanlagt drygt 60 miljarder euro.

Vid utgången av 2010 uppgick de utestående åtagandena sammanlagt till totalt 194 miljarder euro. Utöver utestående åtaganden från 2010 utgör 57 miljarder euro åtaganden från 2009 och 25 miljarder euro åtaganden från 2008. Vidare utgör knappt 22 miljarder euro åtaganden från åren före 2008, och 10 miljarder euro som kommissionen ännu inte fördelat. Merparten av dessa utestående åtaganden avser unionens sammanhållningspolitik, där genomförandetakten hittills varit lägre än förväntat. Enligt regeringen bedömer kommissionen att de utestående åtagandena i stor omfattning kommer att resultera i betalningar fram till 2018. Enligt regeringen uppgår Sveriges andel av åtagandebemyndiganden i EU:s budget för 2012 till ca 2,6 %. Beräknat på kommissionens budgetförslag motsvarar detta knappt 4 miljarder euro.

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att ingå de ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2012.

Kompletterande uppgifter

Förhandlingarna om EU:s årsbudget för 2012

I juni hade utskottet en överläggning med statssekreterare Hans Lindblad om kommissionens förslag till EU:s årsbudget 2012. Regeringen betonade i sin faktapromemoria (2010/11:FPM122) att Sverige skulle verka för en effektiv och återhållsam budgetpolitik inom EU, i enlighet med proposition 1994/95:40. Ordföranden konstaterade att det fanns stöd för regeringens redovisade ståndpunkt inför det fortsatta arbetet och underströk vikten av att Sverige verkar för budgetrestriktivitet och budgeteffektivitet i förhandlingarna.

I november informerade statssekreterare Hans Lindblad utskottet om förhandlingarna om EU:s årsbudget 2012. Då hade både rådet och Europaparlamentet antagit sina respektive läsningar av budgetförslaget. I förhållande till budgeten 2011 innebar rådets läsning en ökningstakt på 2,92 % för åtaganden och 2,02 % för betalningar. Europaparlamentets läsning, i sin tur, innebar en ökningstakt på 3,95 % för åtaganden och 5,23 % för betalningar jämfört med budgeten för 2011. I rådet hade Sverige, tillsammans med ett antal andra medlemsstater, valt att inte stödja rådets läsning.

Ett förlikningsförfarande mellan rådet och Europaparlamentet inleddes den 1 november 2011. Detta kulminerade i ett förlikningsmöte den 18 november 2011 där rådet och Europaparlamentet nådde en överenskommelse om EU:s budget för 2012. Enligt överenskommelsen ska EU:s budget för 2012 uppgå till 147,2 miljarder euro i åtagandeanslag och

129,1 miljarder euro i betalningsanslag. Detta innebär att betalningarna ökar med 1,9 % i förhållande till budgeten för 2011. EU:s årsbudget antogs slutligen av Europaparlamentet den 1 december 2011.

Europeiska revisionsrättens årsrapport för 2010

Den 10 november 2011 lämnade Revisionsrätten sin årsrapport för 2010. Revisionsrätten drar slutsatsen att räkenskaperna för 2010 ger en rättvisande bild av Europeiska unionens finansiella ställning och av resultatet av transaktioner och kassaflöden för året. Årsrapporten inleder förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet för genomförandet av EU-budgeten för budgetåret 2010.

De betalningar som ligger till grund för räkenskaperna innehåller fortfarande väsentliga fel. Felprocenten uppskattas till 3,7 % för EU:s utgifter på drygt 122 miljarder euro 2010. Det EU-utgiftsområde där det oftast förekom fel 2010 var området sammanhållning, energi och transport. Felprocenten uppskattas där till 7,7 %. Detta är mer jämfört med 2009 och förklarar också den lilla ökningen av den uppskattade felprocenten för budgeten som helhet.

Revisionsrätten anser att de granskade kontrollsystemen på EU-budgetens olika områden fortfarande endast delvis är ändamålsenliga när det gäller att garantera att betalningarna är korrekta. Trots många år av gradvisa förbättringar av systemen kvarstår betydande risker, vilka endast fullt ut kan åtgärdas genom en förbättring av de rättsliga ramarna och en ny utformning av kontrollsystemen, anser Revisionsrätten.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet stöder regeringens inriktning i budgetpolitiken i EU, som innebär budgetrestriktivitet och en inriktning mot att reformera och modernisera EU:s budget. Utskottet tillstyrker regeringens förslag till anslag. När det gäller bemyndigandet att ingå de ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten konstaterar utskottet att regeringen till skillnad från tidigare redovisar utfallet för det gångna budgetåret. Dessutom redovisar regeringen hur stora de utestående åtagandena är från tidigare år, vilka omfattas av riksdagens bemyndiganden från tidigare år. Utskottet välkomnar redovisningen. Utskottet tillstyrker regeringens förslag till bemyndigande.

Särskilt yttrande

Anslag för 2012 under utgiftsområde 27, punkt 1 (SD)

Johnny Skalin (SD) anför:

Sverigedemokraterna har i budgetprocessen inte yrkat på någon annan ram än regeringen har gjort vad avser utgiftsområde 27.

Anledningen till att vi inte yrkar på ändrade ramar är pragmatisk: en omförhandling av medlemskapet torde vara en långdragen process som dessutom bör förankras väl hos det svenska folket. Därmed bedömer vi också att man sannolikt inte kan räkna in eventuella besparingar under innevarande budgetperiod.

Vi vill likväl ändå framhålla att vi är mycket kritiska till utgiftsområdet i sin helhet. Vår principiella hållning är att Sverige inte ska vara medlem i EU eller EMU, då unionen inte bara är ekonomiskt betungande utan även tar allt tydligare steg mot mer överstatlighet med klara och tydliga finanspolitiska ambitioner med sikte på en federal statsbildning. Den kris som nu utspelar sig, huvudsakligen inom euroområdet, stärker oss i vår uppfattning.

Sverigedemokraterna ser emellertid positivt på ett mellanstatligt samarbete med Europas länder samt inte minst positivt på nyttan med den inre marknaden. Det är därför vår uppfattning att vi i stället för medlemskap i EU bör söka medlemskap i EES – med full tillgång till den inre marknaden, i likhet med Norge och Island.

Mot ovanstående bakgrund ställer vi oss – om än högst motvilligt – bakom regeringens ram för utgiftsområde 27.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2011/12:1 Budgetpropositionen för 2012 utgiftsområde 27:

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att ingå de ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2012.
2. Riksdagen anvisar för budgetåret 2012 anslag under utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen enligt följande uppställning:

Tusental kronor

Ramanslag		Regeringens förslag
1:1	Avgiften till Europeiska unionen	31 291 127
Summa för utgiftsområdet		31 291 127

BILAGA 2

Utskottets anslagsförslag

Utskottets förslag till anslag för 2012 under
utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen*Tusental kronor*

Ramanslag	Avvikelse gentemot regeringen	Utskottets förslag
1:1 Avgiften till Europeiska unionen	±0	31 291 127
Summa för utgiftsområdet	±0	31 291 127